

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 232

din 27 martie 2018

Prin Raportul nr. 5612/IJ/2533/DIJ/2017, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificării referitoare la efectuarea unui control tematic privind unele aspecte referitoare la incompatibilități, interdicții și conflicte de interese.

S-a urmărit evaluarea unor: „aspecte referitoare la incompatibilități, interdicții și conflicte de interese, precum delegarea și detașarea la alte instituții decât cele care fac parte din sistemul instanțelor judecătorești, participarea la activități extrajudiciare și la emisiunile televizate, asigurarea asistenței și reprezentării”, sens în care a fost adoptat Ordinul de serviciu nr. 85/25 iulie 2017 emis de inspectorul-șef al Inspecției Judiciare.

Pentru efectuarea verificărilor a fost solicitată curților de apel, inclusiv instanței militare, precum și Înaltei Curți de Casație și Justiție, comunicarea următoarelor informații și documente referitoare la:

- detașarea judecătorilor de la instanțele judecătorești, la alte instituții, autorități, organizații sau organisme, din afara sistemului judiciar, interne sau

internaționale, cu indicarea actelor de decizie (acte interne, hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii) și a perioadei pentru care detașarea a fost dispusă/prelungită. Au fost solicitate date despre orice situație în care un judecător își desfășoară activitatea la una dintre aceste entități indiferent dacă magistratul este detașat, delegat (în fapt) sau are acordul instanței (concediu de odihnă; concediu fără plată, concediu pentru interese personale);

- participarea judecătorilor la activități desfășurate în afara activității de la instanțele judecătorești, adică în *funcții publice sau private*, inclusiv în funcțiile didactice, de execuție sau de conducere, din învățământul superior, prin raportare la dispozițiile din art. 5 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor;

- participarea judecătorilor la *emisiunile audiovizuale cu caracter politic*, precum și referitoare la știrile difuzate de mass-media locală și națională, în special a celor care au avut impact negativ asupra activității și imaginii instanței sau judecătorilor ce funcționează în cadrul acesteia, astfel cum au fost identificate de către Birourile de Informații și de Relații publice din cadrul instanțelor; au fost solicitate și situații în care judecătorii și-au exercitat dreptul la replică în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale au fost făcute afirmații defăimătoare;

- activitatea de *asistență și de reprezentare* desfășurată de către judecători, prin raportare la obligațiile legale prevăzute de art. 10 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, dacă asemenea situații au fost reclamate, semnalate sau identificate la nivelul instanțelor;

- date și informații privind *conflictele de interese*, în următoarele modalități:
  - cazurile în care conflictul de interese a fost adus la cunoștință, în scris, colegiului de conducere al instanței și s-a considerat că existența acestuia nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu, prin indicarea hotărârilor colegiilor de conducere;
  - situațiile în care judecătorii nu s-au abținut de la activitatea legată de actul de justiție în cazuri care presupuneau existența unui conflict între interesele lor și interesul public de îndeplinire a justiției sau de apărare a intereselor generale ale societății, așa cum reies aceste situații din evidențele și din registrele instanței (art. 5 alin. 2 din aceeași lege);

- cazurile de constatare a conflictului de interese cu privire la magistrați de către Agenția Națională de Integritate, constatate prin rapoarte de evaluare ale Agenției Naționale de Integritate, cu precizarea stadiului soluționării cauzei (sesizarea instanței, stadiul procesului, etc.);
- cauzele aflate pe rol la Comisia de cercetare a averilor de pe lângă Curtea de Apel, cu indicarea cauzelor, a actului emis, a căii de atac și a eventualelor practici judiciare referitoare la calificarea ordonanțelor de clasare și la exercitarea căilor atac împotriva acestora;
- cauzele penale (stadiul de soluționare) aflate pe rol referitoare la magistrați ce au ca obiect judecarea infracțiunii de conflict de interese/folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane (art. 301 C. pen.);
  - existența la nivelul instanțelor judecătorești a unor sesizări, petiții, memorii ori reclamații referitoare la posibila încălcare de către judecători a interdicțiilor prevăzute de art. 8 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor;
  - discutarea la activitatea de pregătire și de perfecționare profesională, la învățământul profesional sau alte forme de activitate profesională, a unor teme cu relevanță asupra problemei;
  - vulnerabilități identificate la nivelul instanțelor în legătură cu problematica analizată și cu modul în care acestea au fost remediate;
  - propuneri privind modificări ale normelor legale și regulamentare aplicabile, în vederea asigurării unei practici judiciare unitare sau pentru luarea unor măsuri administrativ-jurisdicționale adecvate;
  - date și informații apreciate ca relevante în vederea identificării aspectelor necesare efectuării controlului, interesând în mod special posibilitatea diseminării aspectelor de bune practici și înlăturarea disfuncționalităților, deficiențelor și vulnerabilităților în această materie a interdicțiilor, incompatibilităților și conflictelor de interese.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și înscrisurile atașate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nu îl va aproba, având în vedere următoarele deficiențe majore:

Preliminar, Secția pentru judecători reține că scopul activităților de inspecție judiciară, așa cum este stabilit și prin *Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor (art. 4)*, este, printre altele:

1. de a formula propuneri adecvate, pe baza datelor rezultate din verificările efectuate;
2. de a furniza informații obiective instituțiilor implicate în gestionarea sistemului judiciar, așa încât să se asigure îmbunătățirea performanței organizaționale a instanțelor;
3. de a propune măsuri adecvate, ca urmare a verificării situațiilor ce au făcut obiectul unei verificări.

Evaluând conținutul și concluziile prezentului raport, prin prisma importanței **finalității** activității inspectorilor judiciari implicați într-o astfel de activitate de control, Secția reține:

I. Prima deficiență vizează nerespectarea obiectului controlului și a structurii raportului de către inspectorii desemnați cu efectuarea acestuia

În ciuda prezentării unui material amplu, de 74 de pagini cât cuprinde raportul, acesta nu sistematizează problematicile evaluate pe instituții și nu răspunde dezideratului prevăzut de art. 4 din *Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor*, fiind în linii mari o compilație de idei preluate din (diverse) lucrări, cu fractură logică, iar recomandările sunt simple propoziții impersonale, fără valoare pentru entitățile cărora li se adresează. Un amalgam sofistic cu contradicții și chiar dovezi de insuficientă stăpânire a prevederilor legale.

Astfel, așa cum s-a aratat, controlul a avut ca obiect verificarea unor aspecte referitoare la incompatibilități, interdicții și conflicte de interese, a vizat perioada 5 ianuarie 2015 până la data controlului, fiind efectuat pe baza datelor comunicate de către conducerile judiciare ale instanțelor judecătorești, coroborate cu informațiile extrase din aplicația *Écris*, precum și a altor relații solicitate de către echipa de inspectori.

Raportul nu sistematizează problematicile evaluate pe instituții și nu răspunde obiectivelor propriu-zise, astfel:

- **deși obiectivele ar fi trebuit să fie grupate pe „incompatibilități și interdicții”, respectiv „conflicte de interese”,** acestea sunt prezentate în concluzii din perspectiva a 7 „instituții” (a se vedea **paginile 64-69**) după cum urmează: 1) „detașările”, 2) „compatibilitatea funcției de judecător cu o altă funcție publică sau privată”, 3) „acte, activități sau manifestări politice”, 4) „compatibilitatea cu activitatea de consultanță, verbală sau scrisă”, 5) „conflictul de interese”, 6) „interdicțiile prev. de art. 8 din Legea nr. 303/2004 privind statutul magistraților”; 7) „activitatea de pregătire profesională în domeniul ce a făcut obiectul controlului”.
- **raportul nu sintetizează** corespunzător aspectele comunicate de către instanțele judecătorești, între partea descriptivă (57 de pagini) și concluziile proprii ale echipei de inspecție (16 pagini) fiind o discrepanță nefirească.
- **lipsește analiza și concluziile pentru situațiile identificate ca având „potențial” de incompatibilitate/interdicție, respectiv conflict de interese.**

La solicitarea echipei de inspecție, instanțele judecătorești au comunicat mai multe situații care ar fi trebuit să facă obiectul evaluării și concluziilor, iar, în final, să constituie premisa unor propuneri adecvate, în scopul îmbunătățirii performanței organizaționale a instanțelor și orientării corecte a conduitei judecătorilor.

Dintre problematicile identificate, Secția reține:

- relații personale dintre judecător- avocat și influența acestora asupra percepției aparenței de imparțialitate (Tribunalul specializat Tg Mureș);
- calitatea de soț/soție a judecătorilor dintr-o instanță (uneori cu un număr redus de judecători);
- compatibilitatea dintre calitatea de judecător și aceea de cadru didactic-manager de proiect (pagina 10 din raport);

- relații personale dintre judecători și avocați ce pledează în cadrul instanțelor (sub diferite raporturi- ex: nași de cununie, nași de botez) – Judecătoria Moinești, Curtea de Apel Bacău (pagina 23-24 raport);
- un caz de conflict între interesul personal al judecătorului și interesul public de înfăptuire a justiției (chiar dacă acesta era pendinte la Înalta Curte de Casație și Justiție, ar fi trebuit să fie prezentat în economia obiectivelor controlului)- Curtea de Apel București;
- judecător având spre soluționare litigii cu entități juridice în cadrul cărora soțul este încadrat;
- un caz cu privire la care s-a aplicat sancțiune disciplinară definitivă, pentru încălcarea regimului interdicțiilor (a participat la o misiune Eulex din Kosovo). Acesta nu este expus nici măcar sintetic de către echipa de inspecție, deși este relevant din perspectiva obiectivului controlului și orientării corecte a conduitei judecătorilor (pagina 45 din raport);
- este prezentat cazul unui judecător de la Tribunalul Dâmbovița, sancționat disciplinar pentru încălcarea regimului incompatibilităților și interdicțiilor, fără să fie enunțată și descrisă abaterea- (pagina 48 din raport), deși este importantă pentru orientarea corectă a conduitei judecătorilor;
- în fine, este prezentată situația unui judecător de la Tribunalul Arad, cu relevanță din perspectiva obiectivului controlului, dar nu din perspectiva încălcării regimului incompatibilităților și interdicțiilor, cum ar fi fost de așteptat, ci întrucât a fost amplu mediatizat - pagina 52 din raport.

II. A doua deficiență se referă la contradicțiile și omisiunile evidente din cuprinsul raportului, așa cum se va prezenta în concret, în cele ce urmează:

- a) de la un paragraf la altul (a se vedea pagina 68 alin. ultim vs pagina 69 alin. 1), echipa de inspectori se contrazice cu privire la datele obținute prin activitatea de control. Astfel, dacă în privința „conflictului de interese” (pagina 69) constată că situațiile cu implicare a judecătorilor sunt „foarte puține” (*în foarte puținele cazuri depistate*), în pagina următoare se vorbește despre o cazuistică bogată, însă fără să fie relevante

cazuri concrete. În locul unei analize sintetice pe cazuistică relevantă, echipa de inspecție recomandă „*înstituirea unor ghiduri*” (!?)

- b) raportul cuprinde un ansamblu de idei cu fractură logică, inapte să releve problematică/analiză/concluzii/propuneri.

Exemple:

- pagina 69-70 din raport: fără să fie identificate situații factuale constând în încălcări/abateri concrete în activitatea de conducere sau execuție, raportul expune o serie de aspecte teoretice, definind noțiuni (*ce este buna practică, pag 69*) după care explică „**teoria eșecului** în funcționarea și managementul unei entități publice”, fără nicio legătură cu problematica ce constituie obiectul controlului: *...”deficiențele și disfuncționalitățile, atunci când sunt constatate...în funcționarea unei entități publice, aproape întotdeauna au drept cauză neimplementarea unor instrumente de control adecvate de către conducerea acestora”... ”neutilizarea instrumentelor manageriale semnifică ideea că strategiile de sistem, naționale sau sectoriale nu sunt implementate, planurile manageriale nu sunt puse în practică, obiectivele generale sau individuale nu sunt atinse organizarea este defectuoasă, procedurile de lucru sunt greoaie, contradictorii, stufoase ori insuficiente, iar controlul este formal sau excesiv”*
- echipa de inspecție identifică drept soluție importantă identificate în timpul controlului „un scurt **îndrumar**”, dar care să fie „cuprinzător” pentru un cumul de probleme „d.p.d.v. legal, regulamentar, etic și deontologic”- pag 69.
- la secțiunea „recomandări”, cele 18 idei enunțate sunt propoziții impersonale, fără să fie deduse din vreo premisă anterioară, ceea ce fragmentează cursul raportului.

Exemple:

- recomandarea nr. 1: „*se va observa dacă activitatea pe care un judecător intenționează să o desfășoare este permisă sau interzisă de statutul profesiei stabilit de Constituția României, de legi ori de regulamente*”- cine este acel observator al intențiilor judecătorilor; în ce cadru s-ar putea face?

- recomandarea nr. 2: „se va avea în vedere să se respecte ierarhia normelor care reglementează actele/manifestările permise/interzise” - cine și cum ar putea pune în practică recomandarea ?
  - recomandarea nr. 6: „este util a fi cunoscut dacă sunt implementate diverse strategii naționale sau secvențiale în domeniul judiciar” - ridică aceleași întrebări
  - recomandarea nr. 7: „vor fi avute în vedere punctele de vedere / opiniile conducătorilor de instanță, ale comisiilor de evaluare din cadrul instanțelor judecătorești, care au atribuții de verificare a modului de respectare a obligațiilor profesionale”. Cine să aibă în vedere aceste aspecte?
  - recomandarea nr. 9: „vor fi invocate și probate (!!!) eventuale inadecvări procesuale prin intermediul mecanismelor procesuale în cadrul proceselor judiciare”
  - recomandarea nr. 12: „pot fi observate reguli de conduită din sisteme similare sau acte ale diferitelor asociații profesionale din domeniul judiciar, române sau străine, pentru a contura mai bine principii, reguli, noțiuni”
- c) deși autorii raportului indică și o evaluare a cazurilor de interdicții ce decurg din obligația de a se abține de la orice manifestări cu tentă politică, aceștia au omis să analizeze măcar situațiile cu privire la care Inspekția a sesizat Secția pentru judecatori în materie disciplinară
- d) nu în ultimul rând, raportul cuprinde chiar contradicții, spre exemplu, la fila 67 din raport se sugerează schimbarea jurisprudenței de către CSM, pentru ca, ulterior, la pagina 73, să se identifice, printre recomandări (pct 13), respectarea jurisprudenței CSM.
- e) nu este de neglijat nici stilul care marchează, în ansamblu, proiectul – o redare confuză, nesistematizată a ideilor, conținând pleonasme (*tradiția unei practici deja încetățenite*”- pag 67), tautologii menite să atragă atenția prin fraze foarte ample, însă fără argumente și fără consistență.

III. În fine, raportul relevă, pe alocuri, neclarități în interpretarea și stăpânirea normelor legale pe care le-au avut în vedere inspectorii judiciari în susținerea evaluărilor și recomandărilor.

Fără a detalia, sunt de menționat recomandări precum – „să fie avute în vedere punctele de vedere/opiniile conducătorilor de instanțe, ale comisiilor de evaluare” sau „puncte de vedere ale colegiilor de conducere”, deși acestea nu emit, nici legal și nici regulamentar puncte de vedere în domeniul ce a făcut obiectul controlului. Pe de altă parte, nu se indică și, de altfel, nici nu se identifică un cadru pentru valorificarea acestora.

În raport de argumentele anterior expuse, Secția pentru judecători reținând că, potrivit art. 4 lit. a) din Regulamentul amintit, activitatea Inspecției Judiciare are drept scop îmbunătățirea performanței organizaționale a instanțelor și aplicarea unitară a normelor procedurale, prin formularea de propuneri adecvate, pe baza datelor rezultate din verificările efectuate și furnizarea unor informații obiective instituțiilor implicate în gestionarea sistemului judiciar, constată că acest scop este imposibil de atins prin raportul analizat.

Astfel, luând în considerare necesitatea identificării și eliminării eventualelor vulnerabilități din activitatea propriu-zisă a judecătorilor privitor la domeniul ce a făcut obiectul controlului, Secția pentru judecători reține că se impunea formularea unor propuneri adecvate, care să fie prezentate în mod clar, concis, sintetic și în acord cu legea de către inspectorii judiciari care au efectuat controlul tematic.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Nu aprobă Raportul nr. 5612/IJ/2533/DIJ/2017 al Inspecției Judiciare privind efectuarea unui control tematic privind unele aspecte referitoare la incompatibilități, interdicții și conflicte de interese.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 232 din 27 martie 2018 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 27 martie 2018

Președinte,
Judecător Simona Camelia MARCU
